

והלך אחרי תהו	זנח מקור חייהו
והוא ימות באין מוסר	ואחריו לבו איך מר
ואל יתן לך חלף	רחקי ממך סלף
מהלכים בין העומדים	שבתך בתוך אובדים
בנאד הנוף אספני	אבי אל תהדפני
לך ד' הוחלתי.	ואם בחטאי כשלתי

תוכחה לר' אברהם בן עזרא.

היום אברהם.

אם לא תדעי נפשי אחריך קחי לך מופת ואות מראשיתך
הבל יסודך ועל תוהו בנותך בואך כצאתך וחיך כמותך
ולמה תרנעי ורוח שוא חרעי פני לך כי תסעי כמו אהל רועי
תבוקשי ואינך ואיך על זה לא פקחת עיניך
בתאוה דבקת אשר היא אויבתך ולא התבוננת כי תקרב עתך
יניח יונך וגם פתה תפתך עד ייעפו אנשי מלחמתך

היא מן השמים. מקומך איך שכחת פי' איך שכחת קדושת מקומך שנחצבת ממנו
ונתלכלכת בנוף. שוכי אל נכרחך, כנגד השכינה מדבר. לרצות, לשון חסד ורצון
מלשון בניו ירצו דלים (איוב כ י). וכאשר תשחי ירימך, עיד ושח עינים יושיע
(שם כב כט). נשא, לשון הרמה והעלאה מלשון ירום ונשא (ישעיה נב יג)
והפעם שהמשלתו עליך בהמשכך אחריו. זנח מקור חייהו, זהו אותי עזבו מקור
מים חיים (ירמיה ב יג). והלך אחרי תהו זהו לחצוב להם בורות בורות נשברים.
והוא ימות באין מוסר, פי' ימות בעבור שאינו מקבל מוסר. סלף ענין עונות מלשון
ויסלף דברי צדיקים (דברים לו יט). אובדים, הם אנשי העולם הזה, מהלכים בין
העומדים, הם המלאכים שהם העומדים וקיימים לעולם והפעם שתלך הנשמה
ביניהן בהסדרה מהנוף אם תהיה זכה. בנאד, פירשנוהו.

הפירוש. תרנעי, מלי' תשקוט הלך להרניעו ישראל (ירמיה לא א). ורוח שוא תרעי,
פי' ההרדסה אחר התאוות דומה למי שפותח פיו אל הרוח ורועה אותו
כי לא יחיה ממנו והוא עיד אפרים רועה רוח (הושע יב ב). פני לך, פי' הבט
במעשיך מלשון ועתה הואילו פנו בי (איוב ו כח). כמו אהל רועי, והפעם כמו
הרועה שמסיע אהלו ממקום למקום. תבוקשי ואינך, עיד בלחות אתנך ואינך
ותבקשי ולא תמצאי עוד לעולם (יחזקאל כו כא). ואיך על זה לא פקחת עיניך,
עיד אף על זה פקחת עיניך (איוב יד ג). כי תקרב עתך, פי', התאוה היא מקרבת
עת סותך עיד תאות עצל תמיתנו (משלי כא כה). יונך, לשון אונאה מלשון
חרב היונה (ירמיה לו טו). תפתך, לשון פתוי. עד ייעפו אנשי מלחמתך, הם

ונושאי בליך יהיו עליך וישוב אליך גמול מעללך
 לזאת מעליך הסירי יינך ואיך על זה לא פקחת עיניך
 רב לך לדרוש את אשר תעזובי אל טוב ד' תנהרי אם תאבי
 איך תהפוכות בלבך תחשובי פעמים תשובכי ופעם תשובי
 אם אחת לקונך ורבות לרצונך ואיך יתום עונך
 והשטן לשטנך יעמוד על ימינך ואיך על זה לא פקחת עיניך
 התל זמן בך ולעמל נדחת לבנות ולקנות ועודך לא נחת
 הכל יכלה ועל מה במחת הלא בתענוגך שכרך לקחת
 לאל חי את אמה לעבדהו ולמה עבודת אדמה
 שובי ודעי מה תאמרי לאדוניך ואיך על זה לא פקחת עיניך
 מה לך תבל תסיתני לחבל תני או לקחי אני עוד לא אקבל
 איך אשמה על זמן או אתאבל מעט אשכנה בך ינשא או ינבל
 ואעבוד או אריד המות יפריד ביני ובינך
 ואיך על זה לא פקחת עיניך

משלש לר' יצחק בן גיאות.

סימן תשרק וסימן יצחק.

תמימי אורח (אורה) חיל אזור שועם להקריב מקום קרבניהם
 רננות לקחו וחשו וקמרו קמורת לפני ד' לרצון להם

הכחות המבעיות ששם הכורא באדם להלחם ולעזור ולהעמיד הנוף במזג שזה
 ולמשוך אליו מה שיאות לו ולרחות מעליו מה שזיקקו והם ד' כח המושך כח
 המחיק כח המעכל כח הדוחה למותרות והטעם כי כאשר ירוף האדם למלאות
 תאוותו בדברים הנופניים ולהרבות במאכל ובמשתה וזולתם ייעפו אלו הכחות
 וינתק בנין גופו כי רוב המאכל ראש לכל החלאים. ונושאי בליך יהיו עליך, הם
 אלו הכחות שזכרנו שהם נושאי כלי גוף האדם ומעמידים אותו יהיו עליך כלומר
 כנגדך להתול ולהססיר תכלית גופו כאשר ירבה במאכל ובמשתה כי כח המושך
 ימשוך יותר ממה שיאות וכן שאר הכחות יעשו ההפך ממה שיאות לעשות וזהו
 שאמר למעלה מזה כי תקרב עתך, כלומר הרבוק בתאוה יקרב עת מות האדם
 ואמר יהיו עליך עיד ונהיו עליהם עד פתח השער (שמואל א' יא כג). אם אחת
 לקונך, זהו מה שאמר, ופעם תשובי. ורבות לרצונך, זהו מה שאמר, פעמים
 תשובכי. לחבל אני עוד לא אקבל, לא אקבל עוד מנך אם תסיתני לחבל. ואעבוד
 או אריד, ס' אהיה עובד לאחרים או אמשול על אחרים אחד הוא בעיני עיד ואת
 אחיך תעבוד והיה כאשר תריד (בראשית כו ט).

פירוש תמימי אורח, אלו ישראל. חיל אזור, ענין חוץ ואומץ מלשון ונכשלים אזור
 חיל (שיא ב ד). צער הכינו, עיד מצערי נכר כוננו (תהלים לו כג). וישרו